

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15Ps/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200722
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Špak
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623200722.6

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci opatrovankyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X/X, C., toho času umiestnená v D. E., F. G. H. XX, C., v konaní zastúpenej procesnou opatrovníčkou JUDr. Paulínou Svobodovou, vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Spišská Nová Ves, doposiaľ zastúpenej opatrovníčkou I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, C., právne zast.: Advokátska kancelária Hovan a Hospúdko, s.r.o., so sídlom M. Gorkého 8, Spišská Nová Ves, IČO: 47 233 419, v konaní o zmenu opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 13Ps/15/2011 – 22 zo dňa 14.02.2012 vo výroku o ustanovení opatrovníka pre A. B., nar. XX.XX.XXXX, a to tak, že o d v o l á v a I. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X/X, C. z funkcie opatrovníka pre osobu obmedzenú v spôsobilosti na právne úkony, A. B., nar. XX.XX.XXXX.

II. Súd u s t a n o v u j e do funkcie opatrovníka osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony pre A. B., nar. XX.XX.XXXX, J. C., ktoré je oprávnené a povinné opatrovankyňu zastupovať, spravovať jej majetok a dbať pri tom na pokyny súdu.

III. Súd u k l a d á opatrovníkovi povinnosť predkladať súdu správu o opatrovankyni a o nakladaní s jej majetkom raz za šesť mesiacov vždy k 30.06. a 31.12. v bežnom kalendárnom roku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 09.02.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky I. B., nar. XX.XX.XXXX, v ktorom žiadala, aby ju súd uvoľnil z funkcie opatrovníka pre opatrovankyňu, jej dcéru A. B., nar. XX.XX.XXXX, a to z dôvodu, že pre svoj zdravotný stav viac nie je schopná vykonávať túto funkciu.

2. Navrhovateľka k návrhu pripojila Výzvu z Bytového družstva Spišská Nová Ves zo dňa 07.09.2022 adresovanú navrhovateľke, správu pre ošetrojúceho lekára od J. K. K. z Nemocnice AGEL Levoča zo dňa 02.02.2023, , Vyhlásenie o dobrovoľnom vstupe, lekársku správu – nález od psychiatra J. E. E. zo dňa 12.01.2023 -(č.l.9), rodný list A. B., rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 13Ps/15/2011-22 z 14.02.2012, listinu o ustanovení za opatrovníka z 15.02.2012, lekársku správu – nález z 18.07.2022 na A. B..

3. Uznesením č.k. 15Ps/6/2023 - 20 zo dňa 24.03.2023 súd ustanovil opatrovankyni procesného opatrovníka pre toto konanie JUDr. Paulínu Svobodovú - vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Spišská Nová Ves.

4. Súd doručil návrh s prílohami všetkým účastníkom do vlastných rúk a uznesením ich vyzval na vyjadrenie k návrhu v lehote 10 dní

5. Podaním zo dňa 18.04.2023, doručeným súdu 19.04.2023, právny zástupca navrhovateľky oznámil prevzatie právneho zastúpenia, ktorého prílohou bolo splnomocnenie na zastupovanie v konaní.

6. Podaním právneho zástupcu navrhovateľky dňa 17.07.2023 navrhovateľka doplnila svoje predchádzajúce tvrdenia týkajúce sa nutnosti jej odvolania z funkcie opatrovníka A. B. a to predložením ďalších lekárskejších správ o nepriaznivom zdravotnom stave navrhovateľky, ale aj jej dcéry A., ako aj jej ďalších detí L. a L. B..

7. Uznesením č. k. 15Ps/6/2023-66 z 09.08.2023 súd pribral do konania účastníka Mesto Krompachy.

8. Súd následne vo veci nariadil pojednávanie na deň 11.09.2023, na ktorom účastníci predniesli svoje návrhy. Navrhovateľka zotrvala na svojom návrhu z 09.02.2023 v znení jeho doplnenia jej právnym zástupcom z ktorého vyplynulo, že z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu, ako aj nepriaznivej rodinnej situácie (stará sa o ďalšie dve mentálne postihnuté deti), nedokáže vykonávať funkciu opatrovníka pre svoju dcéru A.. Mesto Krompachy nesúhlasilo s ustanovením do funkcie opatrovníka a poukázalo na to, že toho času je A. B. umiestnená do D. E. na ulici G. XX, C.. Sudca uviedol, ktoré skutočnosti považuje za sporné, ktoré za nesporné, uviedol predbežné právne posúdenia veci a pojednávanie odročil na 04.10.2023.

9. Na pojednávaní dňa 04.10.2023 súd vypočul navrhovateľku, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov postupom podľa §204 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej iba „CSP“) a ustálil skutkový stav nasledovne:

a. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp. zn. 13Ps/15/2021-22 z 14.02.2012 bola A. B., nar. XX.XX.XXXX pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu a ďalším výrokom bola do funkcie opatrovníka ustanovená navrhovateľka.

b. Z návrhu doručenom tunajšiemu súdu dňa 09.02.2023 vyplynulo, že opatrovník z dôvodu vysokého veku, svojho zdravotného stavu a zdravotného stavu iných osôb ku ktorým vykonáva nepretržitú osobnú starostlivosť (aj napriek plnoletosti týchto osôb) vykonávať túto funkciu.

c. z obsahu podaného návrhu vyplynulo, že navrhovateľka svoj súhlas s ustanovením do funkcie opatrovníka zobrala späť

d. opatrovník okrem funkcie opatrovníka nedokáže zabezpečiť nepretržitú starostlivosť o A. B.

e. Mesto Krompachy neudelilo súhlas s ustanovením do funkcie opatrovníka

10. Podľa §26 Občianskeho zákonníka pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia

11. Podľa § 27 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestne správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom.

12. Podľa § 68 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

13. Podľa § 272 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis

14. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

15. Podľa § 274 ods. 1, 2 CMP, súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

16. Podľa § 276 CMP, súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

17. Podľa § 277 ods. 1 a 2 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka. Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

18. Podľa §1 ods. 2 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

19. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Súd sa pri dokazovaní zamerával na tri (3) skutočnosti, ktoré boli pre rozhodnutie súdu podstatné a to, či navrhovateľka ako opatrovník ustanovený do funkcie opatrovníka vzala svoj súhlas s ustanovením do tejto funkcie späť, ďalej, či existuje iná vhodná osoba z rodinného prostredia A. B., ktorá vyjadrí svoj súhlas s ustanovením do funkcie opatrovníka pre A. B. a či nesúhlas Mesta Krompachy s ustanovením do funkcie opatrovníka má vplyv na rozhodnutie súdu o ustanovení Mesta C. do funkcie opatrovníka pre obyvateľa Mesta Krompachy, teda menovite p. A. B..

20. Z obsahu podaného návrhu je nepochybné, že navrhovateľka svoj súhlas s ustanovením do funkcie opatrovníka vzala späť. Súd je povinný rešpektovať späťvzatie súhlasu s ustanovením do funkcie opatrovníka a to v zmysle ust. §276 CMP, v zmysle ktorého je súd povinný túto fyzickú osobu z tejto funkcie odvolať. Navrhovateľka navyše, oproti zákonným dôvodom na jej odvolanie z funkcie opatrovníka uviedla, že jej zdravotný stav nedovoľuje túto funkciu vykonávať a že sa stará o ďalšie dve mentálne postihnuté deti. Aj napriek skutočnosti, že A. B. je toho času umiestnená v D. E. F. G., G. XX, C., stále je nutné, aby si ju navrhovateľka v prípade vyšetrení prevzala a na toto vyšetrenie odprevadila. Navrhovateľka je však nútená (z dôvodu nepretržitej osobnej starostlivosti o ďalšie deti) tieto vyšetrenia absolvovať aj ďalšími mentálne postihnutými deťmi, čo je pre navrhovateľku neúnosné. Mesto C. nie je pri potrebách navrhovateľky vôbec súčinné. Z uvedeného dôvodu mal súd za preukázané, že u navrhovateľky boli splnené zákonné predpoklady na odvolanie z funkcie opatrovníka pre A. B. nar. XX.XX.XXXX a preto vo výroku č. I. odvolal navrhovateľku z funkcie opatrovníka pre A. B. nar. XX.XX.XXXX .

21. Súd vo výroku č. II. ustanovil do funkcie opatrovníka pre A. B. nar. 09.11.1993 Mesto Krompachy. V poradí druhou skutočnosťou, na ktorú sa súd zameril pri vykonávaní dokazovania bolo zistenie, či existuje iná vhodná osoba z rodinného prostredia A. B., ktorá by bola spôsobilá vykonávať funkciu opatrovníka A. B.. Do okruhu blízkych osôb prichádza do úvahy otec A. B. M. C., nar. XX.XX.XXXX, brat L. B., nar. XX.XX.XXX a sestra L. B., nar. XX.XX.XXXX. Z výpovede navrhovateľky však žiadna osoba z blízkej rodiny A. B. nespĺňa predpoklady, aby mohol funkciu opatrovníka vykonávať riadne. Otec A. B. nejaví o Svetlanu žiaden záujem, a s navrhovateľkou a ich ostatnými deťmi nie je v žiadnom kontakte, pri poslednej komunikácii s navrhovateľkou navrhovateľka uviedla, že je bez príjmu (čo v prípade prijímania invalidného dôchodku A. B. môže byť eventuálne otcom Svetlany použité na iný účel ako na úhradu réžie v DSS), žije s družkou a počas spoločného spolužitia bolo v rodine prítomné aj týranie. Pokiaľ sa jedná o súrodencov A. B., títo taktiež trpia duševnými chorobami, ktoré si vyžadujú neustálu starostlivosť inej dospelšej osoby. Z dôvodu tohto zdravotného stavu je vylúčené, že by súrodenci A. B. mohli zodpovedne plniť úlohu opatrovníka A. B.. Vzhľadom k týmto skutočnostiam, teda že súd vyčerpal všetky možnosti na ustanovenie opatrovníka z radov blízkej rodiny, súd ustanovil za opatrovníka A. B. verejného opatrovníka Mesto Krompachy, a to aj napriek jeho nesúhlasu, pričom mu vo výroku č. II. tohto uznesenia vymedzil rozsah opatrovníckych práv a to podľa §274 CMP. Súd zdôrazňuje, že súdom ustanovený opatrovník nie je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o A. B., jeho povinnosťou je iba ju zastupovať v právnych vzťahoch. A. B. je prihlásená na trvalý pobyt v územnom obvode Mesta Krompachy a preto v zmysle § 1 ods. 2 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, je obec povinná zabezpečovať starostlivosť o potreby jej obyvateľov a z uvedeného dôvodu súd rozhodol tak, že Mesto C. ustanovil za opatrovníka jeho obyvateľke, A. B.. Na riadny výkon opatrovníctva súd dohliada a z uvedeného dôvodu opatrovníkovi uložil vo výroku č. III. pravidelne predkladať súdu správy o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

23. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

24. Vzhľadom k skutočnosti, že do súdneho spisu nebol doručený žiadny procesný návrh účastníkov konania na priznanie nároku na náhradu trov konania, súd vo výroku č. IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.